

Tuần 3 ngày 27/9- 2/10/2021

Lịch sử 11

Bài 3: Trung Quốc

1. Trung Quốc bị các đế quốc xâm lược (Học sinh tự đọc)

2. Phong trào đấu tranh của nhân dân Trung Quốc giữa thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX

Nội dung	Khởi nghĩa Thái bình Thiên Quốc	Phong trào Duy Tân	Phong trào Nghĩa Hòa đoàn
Diễn biến chính	-Bùng nổ ngày 1/1/1851 tại kim Điền (Quảng Tây), lan rộng khắp cả nước. -Bị phong kiến đàn áp -Năm 1864 thất bại	-Năm 1898 diễn ra cuộc vận động Duy Tân, tiến hành cải cách cứu vãn tình thế. -Diễn ra 100 ngày	Năm 1899 bùng nổ ở Sơn Đông lan sang Trục Lệ, Sơn Tây, tấn công sứ quán nước ngoài ở Bắc Kinh, bị liên quân 8 nước đế quốc tấn công nên thất bại
Lãnh đạo	Hồng Tú Toàn	Khang Hữu Vi, Lương Khải Siêu	
Lực lượng	Nông dân	Quan lại, sỹ phu tiến bộ, vua Quang Tự	Nông dân
Tính chất - ý thức	Là cuộc khởi nghĩa nông dân vĩ đại chống phong kiến làm lung lay triều đình phong kiến Mãn Thanh	Cải cách dân chủ, tư sản, khởi xướng khuynh hướng dân chủ tư sản ở Trung Quốc	Phong trào yêu nước chống đế quốc. Giáng một đòn mạnh vào đế quốc.

3. Tôn Trung Sơn và cách mạng Tân Hợi 1911

* Sự thành lập:

+ Cuối thế kỉ XIX, giai cấp tư sản Trung Quốc ra đời và ngày càng lớn mạnh. Giai cấp tư sản tgq bị các nước đế quốc và chính quyền phong kiến Mãn Thanh chèn ép, kìm hãm => Họ đã tìm cách tập hợp nhau lại trong các tổ chức chính trị.

+ Đầu thế kỉ XX, phong trào yêu nước chống đế quốc, phong kiến của nhân dân Trung Quốc phát triển mạnh.

=> Tôn Trung Sơn đã tập hợp với những người đứng đầu các tổ chức cách mạng trong nước để thống nhất thành một chính đảng => Tháng 8/1905, tổ chức Trung Quốc Đồng minh hội ra đời.

* Cương lĩnh chính trị : học thuyết “Tam dân” của Tôn Trung Sơn (dân tộc độc lập, dân quyền tự do, dân sinh hạnh phúc).

* Mục tiêu đấu tranh: đánh đổ Mãn Thanh, khôi phục Trung Hoa, thành lập Dân quốc, giành ruộng đất cho dân cày.

* Lực lượng tham gia: trí thức tư sản, tiểu tư sản, địa chủ, công – nông,...

b. Cách mạng Tân Hợi (1911)

* Nguyên nhân:

- Nguyên nhân sâu sa: mâu thuẫn giữa nhân dân Trung Quốc với đế quốc xâm lược và phong kiến đầu hàng ngày càng sâu sắc.

- Nguyên nhân trực tiếp: chính quyền Mãn Thanh ra sắc lệnh “Quốc hữu hóa đường sắt” (tháng 5/1911).

* Diễn biến chính:

- 10/10/1911, khởi nghĩa Vũ Xương → thắng lợi, lan rộng ra các tỉnh miền Nam và miền Trung.

- 29/12/1911, Trung Hoa Dân quốc được thành lập.

- 6/3/1912, Viên Thế Khải nhậm chức Đại Tổng thống của Trung Hoa Dân quốc => cách mạng chấm dứt, các thế lực phong kiến quân phiệt lên nắm chính quyền.

* Ý nghĩa:

- Lật đổ chính quyền Mãn Thanh, chấm dứt chế độ quân chủ chuyên chế ở Trung Quốc.

- Mở đường cho sự phát triển của chủ nghĩa tư bản ở Trung Quốc.

- Ảnh hưởng đến phong trào giải phóng dân tộc ở 1 số nước châu Á (trong đó có Việt Nam).

* Tính chất: cách mạng tư sản không triệt để.

* Hạn chế:

- Không thủ tiêu triệt để thế lực phong kiến.

- Không đụng chạm đến các nước đế quốc xâm lược.